

Datum : 24 augustus 2010

Onduidelijk of preventie van overgewicht eetstoornissen beïnvloedt

Veel Nederlanders – ook kinderen en jongeren – zijn te dik. Preventieprojecten tegen overgewicht en obesitas proberen de bevolking tot gezonder eten en meer bewegen te stimuleren. Maar wat doet al die aandacht voor een gezondere leefstijl met het risico op eetstoornissen? In het advies Voor dik en dun concludeert de Gezondheidsraad dat het beschikbare wetenschappelijke onderzoek te mager is om hierover uitsluitsel te geven. Het weinige dat we er over weten, vormt echter geen reden voor bezorgdheid.

Aanleiding voor het advies is de gedachte dat de preventie van overgewicht en obesitas mogelijk ook het risico op eetstoornissen beïnvloedt. Onder eetstoornissen vallen anorexia nervosa, boulimia nervosa en overige eetstoornissen. Beginnende eetstoornissen kenmerken zich ondermeer door een negatieve lichaamsbeleving en riskant lijnen in de vorm van heel weinig eten, maaltijden overslaan, zelfopgewekt braken en gebruik van laxeremiddelen en plaspillen.

In de literatuur wordt verondersteld dat programma's die zich richten op gezonde voeding en voldoende bewegen effectiever zijn voor de preventie van overgewicht en geen of juist een beschermende invloed hebben op de ontwikkeling van eetstoornissen. De verwachting is dat preventieprogramma's die gewicht centraal stellen en gewichtsverlies stimuleren juist riskant lijnen, ontevredenheid over het lichaam en stigmatisering kunnen versterken. De huidige preventieprogramma's richten zich vooral op gezonde voeding en voldoende beweging.

Helaas laat het beschikbare wetenschappelijke onderzoek naar de vraag of de preventie van overgewicht en obesitas eetstoornissen beïnvloedt methodologisch te wensen over. Daardoor kan niemand met zekerheid zeggen of deze preventieprojecten eetstoornissen voorkomen of juist in de hand werken, of er helemaal geen invloed op hebben. Volgens de Gezondheidsraad is nader onderzoek gewenst, in het bijzonder bij kinderen en jongeren. Het onderzoek zou bij voorkeur moeten worden ingepast in bestaand onderzoek en onder meer aandacht moeten besteden aan kenmerken van een beginnende eetstoornis.

Samenstelling commissie:

• prof. dr. I.D. de Beaufort, hoogleraar gezondheidsethiek, Erasmus Medisch Centrum, Rotterdam, *voorzitter* • prof. dr. ir. J. Brug, hoogleraar epidemiologie, Vrije Universiteit Medisch Centrum, Amsterdam • dr. K.E. Davis, senior onderzoeker vrouwenstudies, Universiteit van Utrecht • dr. E.F. van Furth, klinisch psycholoog, Centrum Eetstoornissen Ursula, Leidschendam • prof. dr. H.W. Hoek, opleider psychiatrie, Parnassia Bavo groep, Den Haag en hoogleraar psychiatrie, Universitair Medisch Centrum Groningen • prof. dr. A.T.M. Jansen, hoogleraar psychologie van eetstoornissen, Universiteit van Maastricht • prof. dr. F.J. Meijman, hoogleraar medische wetenschaps- en publiekscommunicatie en de geschiedenis daarvan, Vrije Universiteit Medisch Centrum, Amsterdam • ir. R.J. Metaal, ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Den Haag, *ambtelijk adviseur* • dr. G. Noordenbos, klinisch psycholoog, Universiteit van Leiden • dr. A. Oenema, universitair docent determinanten van gezond gedrag, Erasmus Medisch Centrum, Rotterdam • prof. dr. J.A. Romijn, hoogleraar endocrinologie, Leids Universitair Medisch Centrum • prof. dr. ir. J.C. Seidell, hoogleraar voeding en gezondheid, Vrije Universiteit, Amsterdam • dr. T. van Strien, psycholoog, Radboud Universiteit Nijmegen • dr. ir. R.M. Weggemans, Gezondheidsraad, Den Haag, *secretaris*

De publicatie Voor dik en dun. De preventie van overgewicht en obesitas en het risico op eetstoornissen (nr 2010/13) is te downloaden van www.gr.nl en in een papieren versie op te vragen bij het secretariaat van de Gezondheidsraad, e-mail: order@gr.nl. Nadere inhoudelijke inlichtingen verstrekt mevrouw dr. ir. R.M. Weggemans, tel. (070)340 70 18, e-mail rianne.weggemans@gr.nl.